

KULTURARV & WIKIMEDIA

- ett (oväntat) samarbete för fri kunskap

WIKIMEDIA
SVERIGE

Axel Pettersson, Wikimedia Sverige
Stockholms universitet, 17 november 2002
axel.pettersson@wikimedia.se
[@Haxpett](https://twitter.com/Haxpett)

Axel Pettersson

Projektledare GLAM/outreach
axel.pettersson@wikimedia.se

@haxpett

WIKIMEDIA
SVERIGE

WIKI(M/P)EDIA

?

WIKIPEDIA

Uppslagsverket
Det största av Wikimediaprojekten.

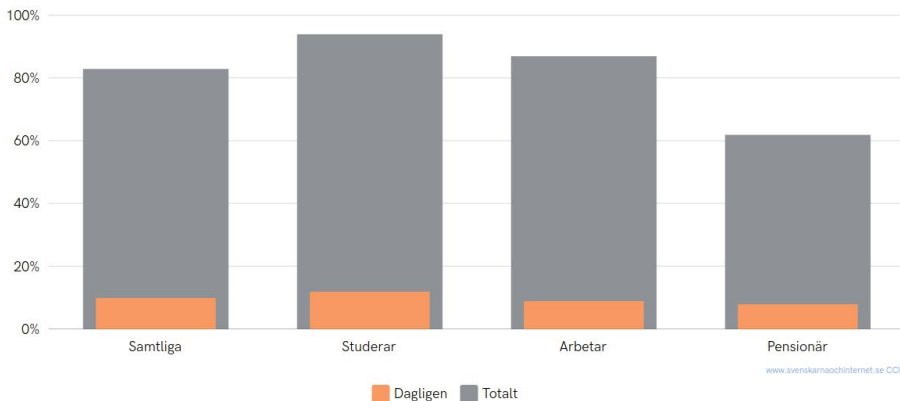

Läser du Wikipedia?

94 procent av de studerande använder sig av Wikipedia

Diagram 5.4 Andel av internetanvändare (12+ år), Använder Wikipedia minst någon gång (totala stapeln) respektive dagligen (rosa del av stapeln), Sysselsättnin...
2019

- En halv miljard läsare/månad.
- 94% av studerande använder Wikipedia (2019).
- 4,5 milj visningar på svenska Wikipedia/dag.
- Trettonde mest besökta webbplatsen i världen, åttonde i Sverige.

Tillgång till internet

% av befolkningen från 1990 till 2014.

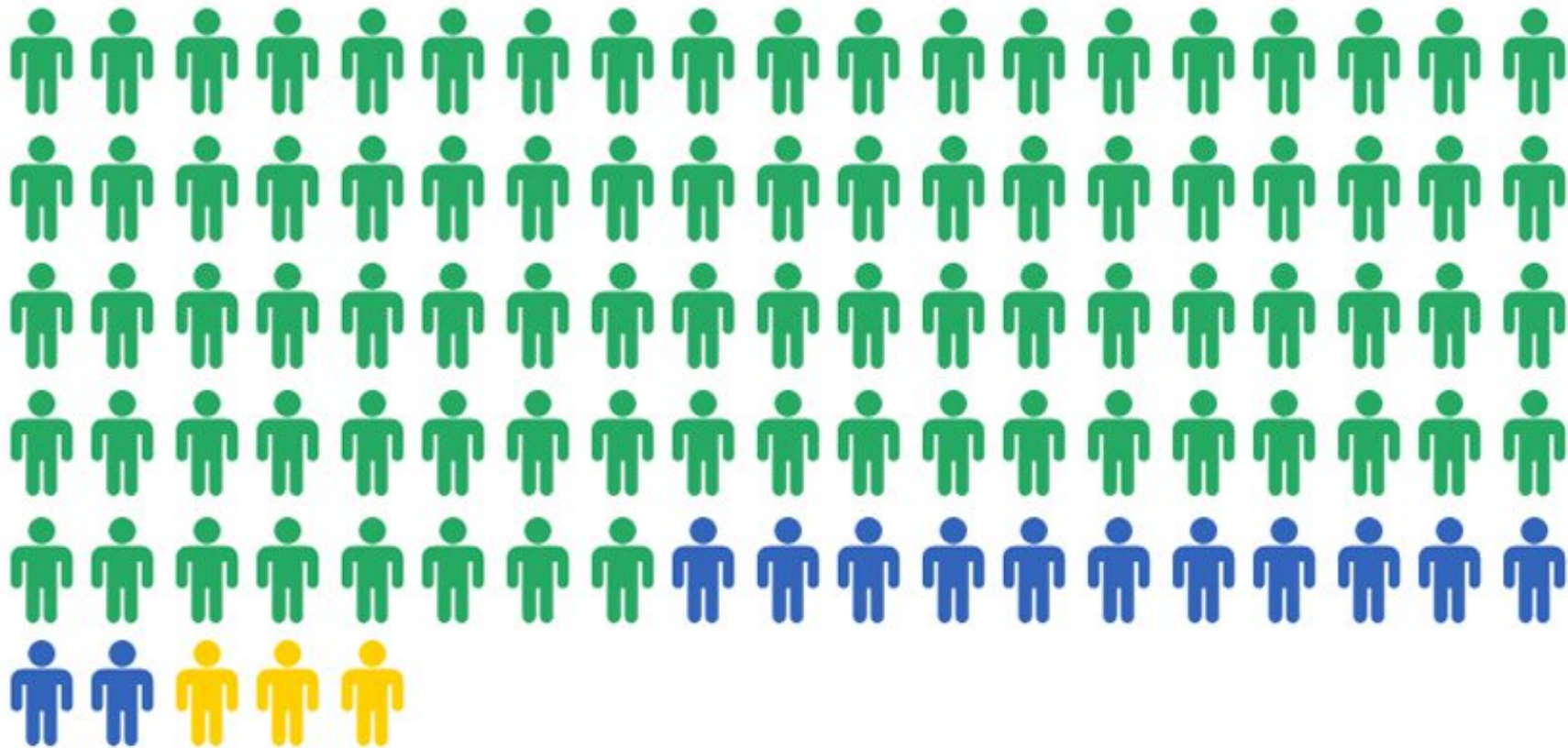
Vem bestämmer?

Wikipedia sköts av människor som du och jag. För människor som du och jag.

A screenshot of the Wikipedia 'Community' page. The page title is 'Community' and it includes a sub-header 'From Wikipedia, the free encyclopedia'. The main content area contains a definition of 'community' and a section for 'Perspectives from various disciplines' with a sub-section for 'Sociology'. A sidebar on the left lists navigation options like 'Main page', 'Contents', and 'Tools'. Five user avatars are overlaid on the page with lines pointing to specific sections: one points to the top navigation, another to the 'Main page' link, a third to the 'Interaction' section, a fourth to the 'Languages' section, and a fifth to the 'Sociology' sub-section.

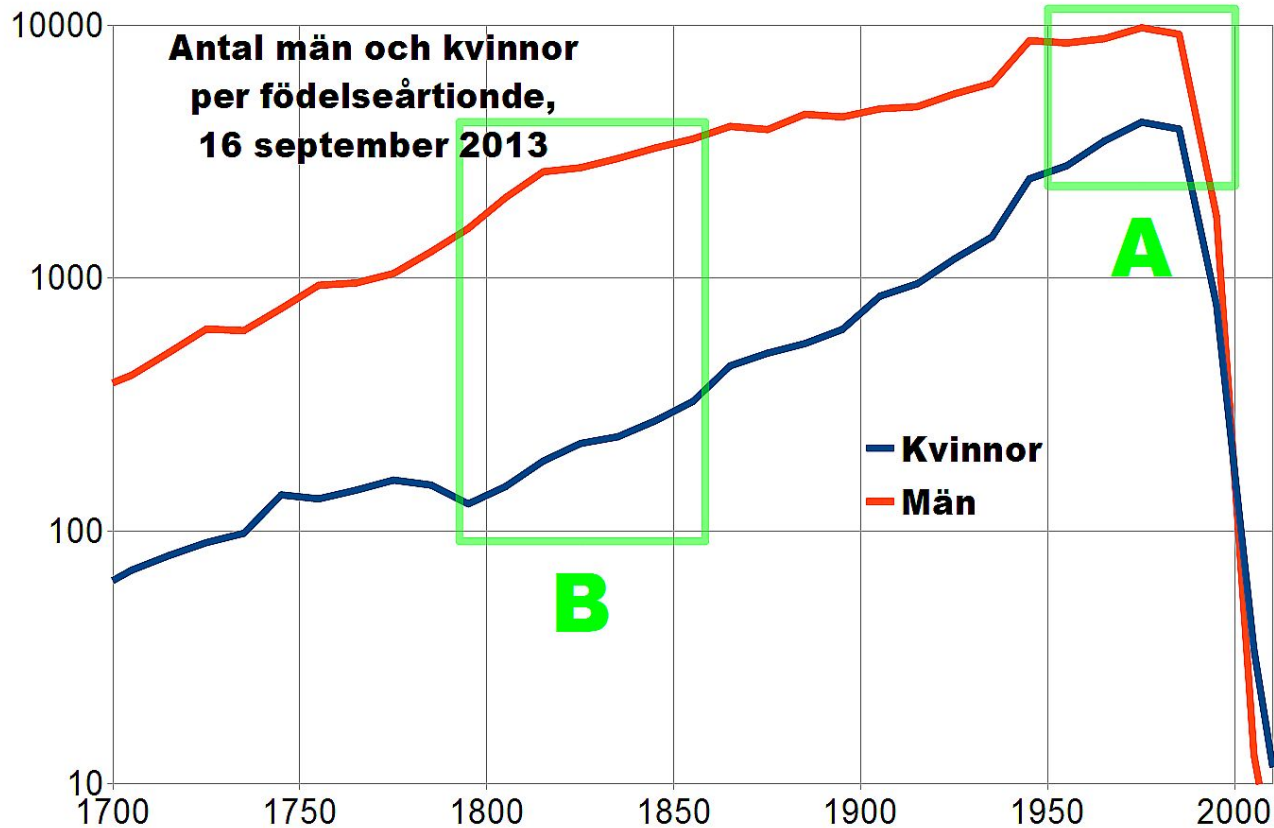
Man

Kvinna

Annan genusidentitet

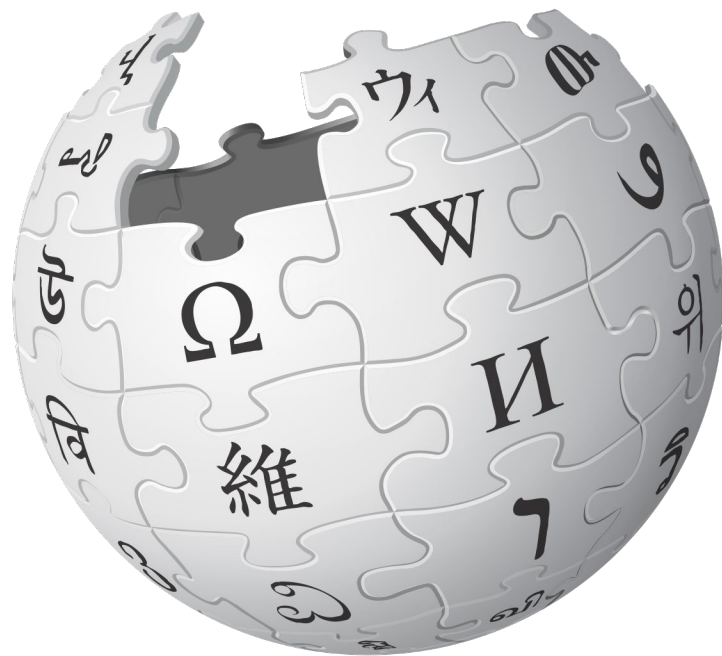
Infografik - fördelning män & kvinnor på Svenska Wikipedia

Av Björn Helgeson CC BY-SA 4.0

“Tänk dig en värld där
alla har fri tillgång till
mänsklighetens samlade
kunskap.

Det är det vi gör.”

Ramverket.

WIKIPEDIA ÄR ETT UPPSLAGSVERK

- ❑ Wikipedia är stort och samtidigt väldigt smalt i sin genre.
- ❑ Formen ska vara enligt Wikipedias stilguide.
- ❑ Allt kan inte ingå i ett uppslagsverk, därför finns relevanskriterier.

VERIFIERBARHET

- ❑ Innehåll måste tydligt kunna verifieras av trovärdiga källor, genom fotnoter och referenslista.
- ❑ Wikipedia kan inte acceptera originalforskning.

WIKIPEDIA
Den fria encyklopedin

WIKIPEDIA ÄR FRITT

- ❑ Fria licenser tillåter återanvändning och bearbetningar också för kommersiella syften.
- ❑ Plagiat är hårt kontrollerat och inte tillåtet.
- ❑ Fritt från annonser och användares data spåras ej.

NEUTRALITET

- ❑ Wikipedia kan inte ta ställning i frågor utan ska rättvist redogöra för alla sidor.
- ❑ Wikipedia tillåter inte reklam eller annonsering.

KONSENSUSDRIVET

- ❑ Communityt tar fram riktlinjer genom förhandling och diskussion med varandra.
- ❑ Administratörer har inget större redaktionellt inflytande än någon annan, men tillgång till fler verktyg för att kunna genomföra blockeringar, sidlåsningar etc.

KULTURARV & WIKIMEDIA

- Vad är det oväntade i detta möte?

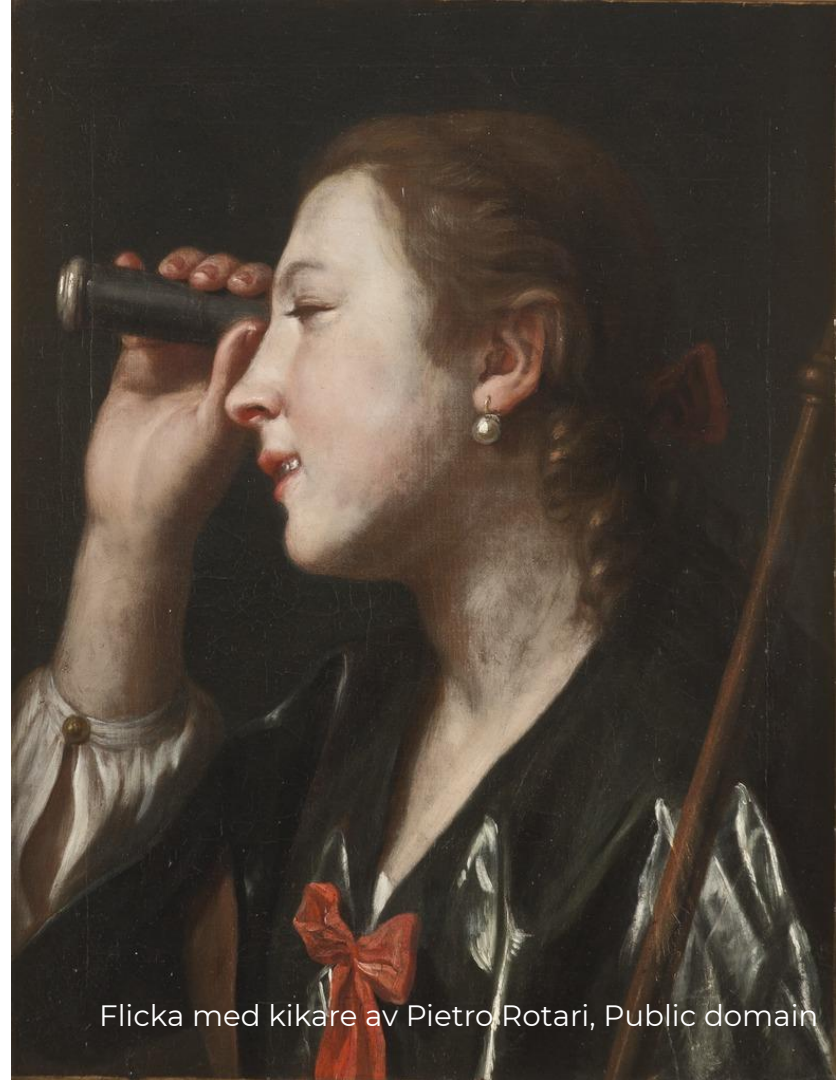

WIKIMEDIA
SVERIGE

“Konsten ägs av alla.”

“Vi hoppas att vår öppna samling
leder till nya kreativa
vidareutvecklingar av konsten.”

Nationalmuseum

Flicka med kikare av Pietro Rotari, Public domain

Fri tillgång.

Ale stenar
av Billy Palmius CC BY-SA 4.0, via Wikimedia Commons

Likvärdig tillgång.

Rättigheter och infrastruktur.

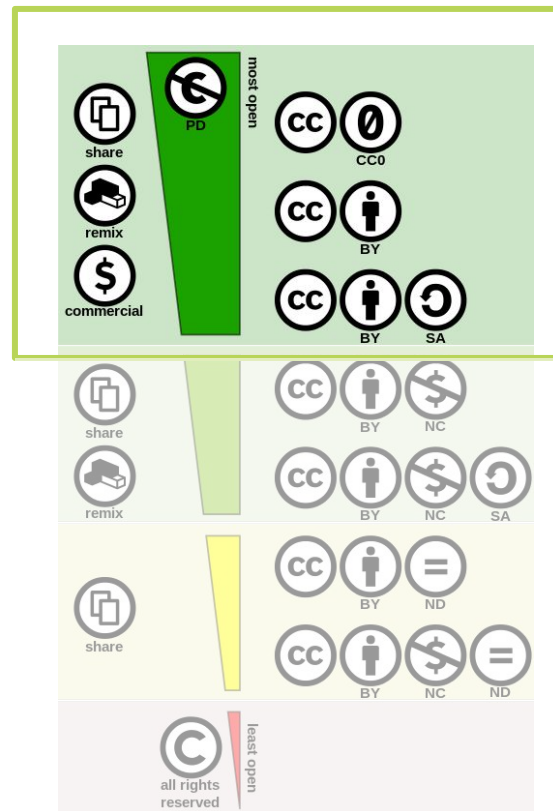

Ale stenar
av Billy Palmius CC BY-SA 4.0, via Wikimedia Commons

Fria licenser

När upphovsrättsinnehavaren ger alla (studenter, intresseföreningar, folkbildningen, näringsliv) rättigheter till att göra bearbetningar, sprida, och återanvända verket, oavsett syfte.

Länk:
<https://www.youtube.com/watch?v=0p8wFdnPfVw>

Att diskutera.

1. Vilka exempel ger de som medverkar i filmen på samarbeten mellan Wikimedia och ABM-sektorn?
2. Hur motiveras fototävlingen Wiki Loves Monuments?
3. Vad handlar Wikipedias utmaning om?

Från tillgänglig samling till använd samling.

[Östra Amtensvika kyrka](#)
av Mararg [CC BY-SA 4.0](#), via Wikimedia Commons

Alfred Westholm och geten Filoxenos II

Alfred Westholm och geten Filoxenos II. Vouni. exteriör. Galini - SMVK - C01622.tif av John Lindros/Världskulturmuseerna CC0, via Wikimedia Commons

Saami Family 1900

Versionen från 6 februari 2012 kl. 19.24 (redigera)

[Tchoř \(diskussion | bidrag\)](#)

{{cs|Laponská rodina v Norsku okolo roku 1900}}

– [Äldre redigering](#)

Versionen från 28 februari 2012 kl. 03.08 (redigera) (gör ogjord) (tacka)

[Ninamcmahon2012 \(diskussion | bidrag\)](#)

(Culturally inappropriate to use the word "Lapp")

[Nyare redigering](#) –

Rad 4:

{{ar|1900 عائلة سامي في النرويج حول}}

{{cs|[:cs:Laponci|Laponská]] rodina v [:cs:Norsko|Norsku]] okolo roku 1900}}

– {{en|A [[w:Sami people|Sami]] (**Lapp**) family in [[w:Norway|Norway]] around 1900.}}

Detroit Publishing Co. Print no. 7123

{{de|Eine [:de:Samen (Volk)|Samen]]<nowiki></nowiki>familie (Lappen, Lappländer) in Norwegen, um 1900.}}

Rad 4:

{{ar|1900 عائلة سامي في النرويج حول}}

{{cs|[:cs:Laponci|Laponská]] rodina v [:cs:Norsko|Norsku]] okolo roku 1900}}

+ {{en|A [[w:Sami people|Sami]] **indigenous northern European** family in [[w:Norway|Norway]] around 1900.}}

Detroit Publishing Co. Print no. 7123

{{de|Eine [:de:Samen (Volk)|Samen]]<nowiki></nowiki>familie (Lappen, Lappländer) in Norwegen, um 1900.}}

Saami_Family_1900.jpg av Okänd/Library of Congress, Public Domain, via Wikimedia Commons

Aktiviteter

Skapa inflytande för lokalsamhället, delaktighet för medborgare och kompetenser för digital samtid.

Samlas kring tema

Skrivstuga för nybörjare och
erfarna Wikipediaanvändare.

Tema utifrån verksamheten.

Engagera skolor i samlingarna.

Skriva och skapa för verkliga mottagare.

Kulturhistoria som gymnasiearbete.

[Coffee table talk with students – project Att skriva kulturhistoria på Wikipedia från gymnasiearbetet, run in 2016-2017 av Zache](#) [CC BY-SA 4.0](#)

Från arkiv till Wikipedia.

[Amerikabrev skickat från Sterling, USA den 26-9-1864.png](#)

[Amerikabrev.png](#)

[Amerikanskt café i "svensk" kaffestuga i staden Harris i Minn...](#)

[Brev från Fredrika till Karin.jpg](#)

[Brevkuvert från Minnesota år 1944, 1937 och 1939.png](#)

[En svensk familjs första hem i Minneapolis i Amerika.jpg](#)

Lokalhistoria.

Min plats på den digitala kartan.

[välkommentillminplats.se](http://valkommentillminplats.se)

[Elevor provar en kopia av en hjälm från järnåldern](#), av Sofiapedagog [CC BY-SA 4.0](#)

En stärkt digital allmänning

i samarbete med kulturarvsinstitutioner,
utbildningssektorn och forskning.

WIKIMEDIA
SVERIGE

TACK!

axel.pettersson@wikimedia.se

WIKIMEDIA
SVERIGE